මේ රටේ බෞද්ධ අධ්‍යාපනය නගා සිටුවීමට පුරෝගාමීව

බෞද්ධයාට ජීවය දුන් මෙත්තානන්ද

පත්තොත් කවුරුත් මැරෙන බව හැබෑව. එහෙත් දෙසත් බසත් මෙනම් රැසත් දෙවැනි තෙරුවනක් සේ ඇදහූ ඇල්. ඊච්. මෙත්තානන්දයන් වැනි මහාශයන්ගේ මරණය ස්වභාව ධර්මයේ එක් අනනුකම්පික මහා අපරාධයකි. තමන් තුළ තොමේ ම නැති වී රට, ජාතිය, භාෂාව, ආගම සහ ගුණ වගාව එනතින් උස් අසුන් දී තැන්පත් කළ හැකි එවැන්නවුන් නැති කල්හි ස්වදේශීය ස්ව ජාතිය [illegible] සන්තක සියල්ලේ [illegible] සියල්ල සූන්වනු නොවැ [illegible]. [illegible] මැරෙන [illegible] සියල්ලම [illegible] සමන්තෝය. [illegible] තමු කලය තුළ සිය [illegible] මිය ගිය දේ වලින් [illegible] දුන්හ.

[illegible] ඇල්. ඊච්. මෙත්තානන්ද නමින් හැඳින් [illegible] දග තව වැනි ගත උර් [illegible] අග දගකය තුළ අව [illegible] ග්‍රහ තාරකා, පිරිවර සහිත [illegible] රාජධානියේ විශේෂ, [illegible] ගෞත්තම විසින් [illegible] මහ පොළොව උන්, විශේෂයෙන්ම මේ සිරිලක් දිවටත් දෙන ලද අගණිත අපරිමිත මහැඟි දායාදයක් පමණක්ම නොවේ. මේ අපේ ත්‍රි සිංහලය ද ඉක්මවා, ගොස් රෝමය, විතිකානයත් එංගලන්තයේ ඔවුනිං ඊ දියත් ඇමරිකාවේ ධවල මන්දිරයත් [illegible] කන තරමින් දෝංකාරය නැංවූ ආර්ය සිංහල බෞද්ධ කටහඬයි.

අද ඒ කාහල නාදය නිහඬ [illegible] ගියේය.

"වැලිවිට අසරණ සරණ ස[illegible]ංකර සංඝරාජ මාහිමියන් වහන්සේගෙන් ඇරඹී අද්මණ අශ්ශංසක රණ හැමිටන් [illegible] මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද, වලිසිංහ හරිශ්චන්ද්‍ර, ඇප්. ආර්. සේනානායක, ඩී. බී. ජයතිලක, ඩබ්. [illegible] අනගාරික [illegible] ධර්මපාල [illegible] ජී. පී. [illegible] සිල්වා සහ එච්. ශ්‍රී නිශ්ශංක ආදී ගිහි පැවිදි නායකයන් විසින් පෙන් [illegible] ව එකමුතුව ද ජාතික සිංහල [illegible] සහ ඒවායේ ව්‍යක්ත කර්තෘවරයන් ගේ සහායය ද සහිතව තගන ලද සිංහල බෞද්ධ කට හඬට වසා මෙත්තානන්ද වීරයාගේ කට හඬ යම් හෙයකින් [illegible] වැනි [illegible] තමු දෙවැනි වුණේ අනගාරික ධර්මපාල තුමාගේ රුවන් සිංහ හඬ මිශ්‍ර වූ සිංහ හඬට පමණි.

මේ හඬ සිංහල බෞද්ධ පුනරුජ්ජීවනයට තෙල්, [illegible] සහ අමිලකර [illegible] ද සපයා දෙය.

[illegible] අවුරුදු පන් සියයකින් [illegible] සිය [illegible] මෙරට ආක්‍රමණය කළ [illegible] – කතෝලික පල් [illegible] අනුබලය සහ සහයෝගය ද සහිතව සිංහල රට සහ සිංහල ජාතියේ ද බෞද්ධ සභ්‍යත්ව සහ සංස්කෘතික රාමුව කැඩී බිඳී ජරාජීර්ණ වන අන්දමින් කරන ලද මහා විනාශය විසින් පහ [illegible] ලද විශරු වේදනාවෙන් වැළපෙන ලොකුම හද වත මෙද [illegible] තැබුණේ මෙත්තානන්දයන්ගේ [illegible] දේශය තුළය.

මෙත්තානන්ද යන නම නාමයේ නියම අර්ථයට සෑම අතින්ම සරිලන සංයමයකින් නුවණ තැන්පත් කර ගනිමින් රුපියල් ශත වලින් කාවරදාවත් ගොඩ නො නැගිය හැකි අන්දමේ ශික්ෂා, ගරුක විනය ගරුක ගුණ ගරුක අසාමාන්‍ය චරිත කායක් ගොඩ නැගූ, මෙත්තානන්දයන්ට බුද්ධ ධර්මය සහ සිංහල භාෂා මාධ්‍යයෙන් රටත් ජාතියත් සලි ගොඩ නැගීමෙහි ලා ඔබ [illegible] වින් උපස්ථම්භක වූයේ ආදර්ශ පූර්ණ තමාගේම ජීවිතයයි.

එහෙයින් ස්වදේශීය [illegible] කරන මහා [illegible] වවද [illegible] රුපියල්, පවුම් සහ ඩොලර් වලින් පමණක් නොව පදවි, තනතුරු සහ තාන්න මාන්න ආදියෙන්වත් කෙසේ මෙත්තානන්දයන්වත් මිහු

ගේ විශාල [illegible] කාර්යය [illegible] නොහැකි විය.

සම්බුද්ධ ශාසනයේ, සිංහල ජාතියේ සහ සිංහල භාෂාවේ [illegible] දුර්ලභ වාසනා මහිමයෙන් සිරි යේ අහිංස මෙත්තානන්දයන්ගේ ඒ අසමාන ස්ථිර [illegible] පහ නියති.

සිතුවිත් [illegible] සංස්කෘතිය වත් පමණක් නොව දේශීය සහ ජාතික ජීවිතයේ [illegible] ව [illegible] ඒකග වන සේ ඇන්න කිම වත් ඒකියන ඇත්තට [illegible] හැම විටම ක්‍රියා කිරීමෙන් පෙළඹුණු මෙත්තානන්දයෝ සිය ව්‍යාපාරයේ එක් [illegible] අවස්ථාවක දී මෙරට [illegible] පමණක් නොපළන් [illegible] යක බඳු විහ. ඔහුගේ [illegible] වචනය මෙන්ම [illegible] යන [illegible] යද නීතියත් විය යුත්තත් විය. ශුන වර්ෂ [illegible] මහා [illegible] කාන්තාරයක් මෙන් වියලී ගිය [illegible] රණ සිංහල ජීවිතය [illegible] බර මිහ [illegible] නැති [illegible] ගත් [illegible] සිංහල බෞද්ධ උරුමයන් සහ අයිතිවාසිකම් නැති වී ගිය තැන් සහ ගිය සැටින් මෙත්තානන්දයන්

[illegible].

බොහෝ ඒකීකූන විහත් [illegible] මෙන් තමන් වහන්සේ [illegible] මෙන්ම අසා සිටින අනුන් වත් නොතේරෙන නොවැට [illegible] අන් අමින් දේශනා [illegible] ඒ [illegible] ධර්මය අනාව [illegible] වහන්සේගේ [illegible] ශුද්ධ [illegible] බුද්ධ ධර්මය අනාව [illegible] [illegible] සැලකෙන අගමි [illegible] ලැබ අප [illegible] ව්‍යාපාරයෙන් [illegible] සිංහල රට, සිංහල ජාතිය, සිංහල [illegible] තම [illegible] සිවියට [illegible] බෞද්ධ පෙරමුණ ද ඒ [illegible] විය.

වෙනත් නොයෙක් ගිහි

සසිරස් ඩබ්ලිව්. සුරේන්ද්‍ර විසිනි

පැවිදි බෞද්ධයන්ට මෙන් මෙත්තානන්දයන්වත් තැබුණේ එක ලෝකෝත්තර නිර්වාණයක් පමණක් නොවේ. සැබෑ ලෞකික "නිර්වාණයක් ද" තැබුණේය. තම කය, සිත සහ වචනය ද යන තිදොරෙහි නිෂ්කලංක පවිත්‍රත්වයෙන් [illegible] ආදර්ශයෙන් යුක්තව ක්‍රියා කරමින් සිංහලයන්ට අහිමි වූ සියලු හිමිකම් සහ නැති වූ සියලු උරුමයන් අහිංසකව සත්‍යග්‍රාහීව ලබා ගනිමින් සිංහල බෞද්ධ ජාතික විමුක්තියේ අසහාය දායකයා වීමේ පරමාර්ථය සාක්ෂාත් කර ගැනීම තුළයි ඔහුගේ ඒ ලෞකික නිර්මාණය තැබුණේ. ඔහු ඒ නිවණ පෙනෙන තෙක් මානයේ සිංහල බෞද්ධ මහ ජන මිනය ගෙන ආවේය. ඒ විකව්තීවේ දී තමු එකාණු අත නාදන්නේ තමු දිවංගත අගමැති ඇස්. ඩබ්ලිව්. ආර්. ඩී. මීක සහ සංස්කෘතික සිහිනය පිළිබඳ සැහීමට පත් සංකල්පනාවක් නොඅනුමානවම ගැප්ව තිබෙන්නට ඇති.

සිංහල බෞද්ධයන්ගේ අහිම නයටත් ආඩම්බරයටත් හේතුව පවත්නා එකම මහා විද්‍යා ස්ථානය වූ ආනන්ද මහා විද්‍යාලයේ අධිපතිකම උසලද්දී පවා මෙත්තානන්ද පෙළුණේ බෞද්ධ සිංහල ජාතියේ අනාගත ප්‍රාර්ථනාවන් අංග සම්පූර්ණ වශයෙන් මුදුන් පත් කර ගත හැකි වන සේ තම දයාබර ආනන්දය මහ ජාතික විද්‍යා පීඨයක් කිරීමේ සංකල්පනාවෙනි.

මෙසේ සිංහල බෞද්ධ ජාතියේ මෙතෙක් තුපන් අනාගතය අඳුරෙන් එළියක් මවන්නා සේ වැඩීමෙහි ලා කිසිම ආගමික නිකායකට, කිසිම බලවේගයකට, කිසිම ආක්‍රමණයකට, තවද කිසිම පුද්ගල

බණ්ඩාරනායකයන්ට 1956 දී කළ හපන්කම් කරන්නට කිසිසේත් ඉඩක් නොලැබෙන්නට තිබිණි.

ධර්ම සමාජය, බෞද්ධ ජාතික බලවේගය, බෞද්ධ උපදේශක සභාව සහ බෞද්ධ පෙරමුණ යන දිප ව්‍යාප්ත ජාතික ආගමික සංවිධාන ඔස්සේ ඒ සියල්ල මෙත්තානන්දයන් කෙළේ ආර්ය සිංහල බෞද්ධ කටහඬ අවට බින්ති පුපුරා ඇද හැලෙන තෙක් මහජන නියෝජිත මන්ත්‍රීමණ්ඩලයෙන් තිකුත් කිරීමට නමත් හට අවශ්‍ය වූ නිසාය.

[illegible] වශයෙන්ම, කෙළින් [illegible] දේශපාලනයට නො බැස [illegible] දී සිටත් ව සියවර්ෂ ම [illegible] මද දුරක් එන්නට ඉඩ ලැබිණි නම්, ගමන් මාර්ගය [illegible] කිසිදු අවිනිරයක් නො මැතිව එම අදහස ඉෂ්ට කර ගන්නට මෙත්තානන්ද දර්ශනයට හෙ දවම පිළිවිත් කම තිබිණි.

[illegible] අද ඒ සම්[illegible] ජාතික උපදේශක [illegible] මිනැම [illegible] මොහොල [illegible] ගියගොත් මෙ [illegible] යන්ත්‍රයත් ඊට [illegible] ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය සහ [illegible] සිංහල බෞද්ධ මිනය [illegible] කර ගත හැකි පිළිවෙළ මෙත්තානන්දයන් [illegible] [illegible].

[illegible] රටවත් ජනතාව [illegible] මෙත්තානන්ද යන් මිය [illegible] සිංහල බෞද්ධයට [illegible] යේ දී [illegible] අග ඍජුව සැකයක් හෝ බියක් නොවී මහා සටනක් කළ අපේ මෙත්තානන්දයන් අවසන් ශ්වාසම යන තුරුත් සිංහල බෞද්ධ ජාතික සටනේ අණ දෙන මහ සෙනවියකු සතු හැඟීමෙන් සිටි බව ඔහුගේ මේ අවසාන ඉල්ලීමෙන් පැහැදිලි වේ.

"මනත් මියා, මට දැන් විකක් අමාරු වාගෙයි. නමුත් මා මෙනෙක් ගෙන ගිය සටනින් කවරදා කොතැනක දී හෝ දිනන තුරු නාවත්වන්නට එපා. බව මුළු මහත් ජාතියම ඇසෙන සේ කියන්නැ"යි තමා බලන්නට රෝහලේ [illegible] ඇද මෙන පැමිණි එක් පවුල් පත කලාවේදියකු ගෙන් ඔහු ඉල්ලා සිටියේ දැතින්ම අමුන්නාගේ සරන තදින්ම අල්ලා ගනිමිනි.

මෙත්තානන්ද අවමංගල්‍ය හමුදාගෙනයක් නමී එම සිරුරින් නිපන් පස් පිඩෙන් [illegible] [illegible] සිංහල ජාතිය, සිංහල භාෂාව සහ බුද්ධ උරුමයන් [illegible] කළ [illegible] කල සහ සංයෝජනය කළ බෞද්ධ ජාතික බල [illegible] රණ සොල්දාව [illegible] [illegible] [illegible].